

SPRAWOZDANIE Z MIĘDZYKONFERENCJI NAUKOWEJ „MEDIA A POLITYKA W ŚWIECIE XX I XXI WIEKU”

W dniu 17 listopada 2022 roku w Warszawie odbyła się trzecia Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu *Polityka a media. Media a polityka XX i XXI wieku*. Inicjatorami spotkań byli profesorowie Evelina Kristanova (Uniwersytet SWPS w Warszawie) oraz Piotr Solarz (Uczelnia Łukaszewski w Warszawie). Pierwsza edycja dotyczyła relacji mediów i polityki w Polsce, a w drugiej z kolei odniesiono się do Europy. Zaowocowały one zbiorową publikacją zatytułowaną *Polityka a media w Polsce w XX i XXI wieku* (Szczecin–Warszawa 2023).

Spotkanie medioznawców, polityków i dziennikarzy miało na celu przyjrzenie się relacjom mediów z polityką w kontekście globalnym oraz interdyscyplinarnym. Wydarzenie zostało objęte patronatem Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej, Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Uniwersytetu Sofijskiego im. św. Klemensa z Ochrydy oraz Staffordshire University w Stoke-on-Trent.

Pierwszy referat wygłosił redaktor naczelny *Rzeczpospolitej* Bogusław Chrabota, pytając, czy media i polityka stały się już jednością. Związki mediów z polityką, jak zaznaczył, inspirują go od niemal 40 lat, a z problematyką relacji mierzy się od dekady na łamach najstarszej polskiej gazety codziennej. Analizując procesy komunikacyjne po rozpoczęciu wojny przez Federację Rosyjską w Ukrainie w 2022 roku stwierdził, że media stały się narzędziem propagandy z wykorzystaniem najnowszych technologii. Celem badań podjętych przez drugiego prelegenta dr. hab. Rafała Leśniczaka, prof. UKSW (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie) była analiza komunikacji politycznej w przekazach medialnych polskich biskupów w kontekście kryzysu migracyjnego na granicy Białorusi z Unią Europejską w 2021 roku.

Prof. dr hab. Wojciech Słomski (AEH w Warszawie) mówił o mediach społecznościowych jako o narzędziu komunikowania politycznego. Kolejny referat zatytułowany *Nadzór nad komunikowaniem na platformach internetowych w świetle Aktu o usługach cyfrowych* przedstawił prof. dr hab. Stanisław Piątek (UW), w którym w sposób analityczny i krytyczny odniósł się do tej problematyki. Dr hab. Adam Szynol (UWr) wygłosił referat dotyczący politycznej przyszłości regionalnych dzienników należących do PKN Orlen, który zainspirował uczestników konferencji do ożywionej i burzliwej dyskusji.

Dr hab. Evelina Kristanova, prof. Uniwersytetu SWPS (USWPS w Warszawie) wypowiedziała się na temat *Aspektów politycznych w audycjach religijnych ks. Tadeusza*

Kirschke w Rozgłośni Polskiej RWE. Problematyka została ukazana w kontekście misji programowej RWE podtrzymywania na duchu społeczeństwa, informowania i formowania politycznego, religijnego, historycznego oraz kulturowego.

W obradach równoległych sekcji wzięli udział prasoznawcy, medioznawcy, językoznawcy i politolodzy. Dr Anna Szwed-Walczak (UMCS w Lublinie) przedstawiła fachowo elektroniczną platformę opiniotwórczą polskiego środowiska – „Media Narodowe”, dr hab. Weronika Świerczyńska-Głownia, prof. UJ, podjęła temat statystycznej analizy korpusowej i modelowania tematycznego jako narzędzia wsparcia w komunikacji politycznej, dr hab. Małgorzata Kowalska-Chrzanowska, prof. UMK, wraz z dr. Przemysławem Krysińskim (UMK w Toruniu) przybliżyli słuchaczom polskie projekty fact-checkingowe demaskujące fałszywe informacje na temat wojny w Ukrainie. Z kolei dr hab. Piotr Nowak, prof. UAM, z doktorem Danielem Dzieniewiczem (UAM w Poznaniu) podjęli temat nowatorskich badań językoznawczych w referacie *Leksykograficzny obraz pojęcia „cenzura” w wydawnictwach słownikowo-encyklopedycznych publikowanych w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz w Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich.*

W sekcji prasoznawczej prowadzonej przez dr hab. Evelinę Kristanową, prof. Uniwersytetu SWPS, wzięli udział dr hab. Cecylia Kuta (IPN/UPJPII w Krakowie), która omówiła na wybranych przykładach prasę katolików świeckich wobec władz komunistycznych po II wojnie światowej, dr hab. Łucja Marek (IPN w Krakowie) ukazała znaczenie prasy w polityce wyznaniowej władz komunistycznych w okresie PRL, natomiast dr hab. Katarzyna Drąg i śp. prof. dr hab. Michał Drożdż (UPJPII w Krakowie) przedstawili *Odpowiedzialność dziennikarzy za jakość opinii publicznej w myśli teoretyków prasy u progu XX wieku.* Ostatni z prelegentów – dr hab. Rafał Śpiewak, prof. UE – wygłosił przemówienie na temat idei zjednoczeniowych Europy na łamach „Gościa Niedzielnego” w okresie międzywojennym.

W kolejnej sekcji politologicznej uczestniczyli prof. dr hab. Abraham Barrero Ortega (Uniwersytet w Sewilli) z referatem pt. *Media a polityka: refleksje wokół metafory psa stróżującego*, dr Rafał Opulski (IPN/UPJPII w Krakowie) na wybranych zagadnieniach porównał propagandę Związku Sowieckiego względem II Rzeczypospolitej z propagandą Federacji Rosyjskiej w stosunku do Ukrainy, dr hab. Agnieszka Chamera-Nowak (UW) mówiła o łamaniu prawa autorskiego i konwencji międzynarodowych w stosunku do polskich wydawców w latach 50. XX wieku w świetle materiałów Centralnego Urzędu Wydawnictw, Przemysłu Graficznego i Księgarstwa oraz dr Agata Krzywdzińska (UJ) o Radiu Svoboda w rosyjskim internecie 2012–2022. Następnie dr Inga Oleksiuk (AEH w Warszawie) i dr Ewa Jurga (UKSW) zaprezentowały zagadnienie obiektywizmu w informacji o konflikcie zbrojnym na przykładzie portalu informacyjnego RAI, odnosząc się do kryzysu rosyjsko-ukraińskiego. Dr Katarzyna Forst (UŚ) wygłosiła prelekcję pt. *Facebook – zagrożenie dla demokracji*, natomiast dr Renata Rybacka (UL w Warszawie) *Przywódtwo jako relacja społeczna nie tylko w polityce.* Jako ostatnia w tym panelu wystąpiła dr hab. Małgorzata Such-Pyrgiel, prof. WSGE, która przybliżyła socjologiczną perspektywę problematyki zaufania w sferze publicznej w społeczeństwie cyfrowym.

Obrady każdej z sekcji zakończyła dyskusja, podczas której paneliści i uczestnicy mieli możliwość wyrażenia swoich poglądów oraz doprecyzowania poruszanych w wystąpieniach kwestii naukowych, a także wyników prowadzonych badań. Wyniki analiz zostaną opublikowane w kolejnej publikacji pod redakcją Eveliny Kristanovej i Piotra Solarza w serii Dziennikarze – Twórcy – Naukowcy. Kolejna, czwarta edycja konferencji została zaplanowana na listopad 2024 roku.

Evelina Kristanova

 orcid.org/0000-0003-4935-7417